

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Jiří Janáček**

Název diplomové práce: **Zajištění a utvrzení dluhu**

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který nvykázal shodu diplomové práce s jinými díly v rozsahu 8 %.

Práce se zabývá materií, jíž je věnována bohatá odborná i komentářová literatura, rovněž judikatura se zajišťovacími prostředky i jinými právními prostředky posilujícími postavení věřitele zabývá. Téma je to aktuální, byť tradiční, neboť se týká právních prostředků, které smluvní praxe využívá a stále se snaží rozvinout. Lze říci, že zvolené téma je zpracováno s pochopením institutů, o nichž práce pojednává.

Výklad je rozvržen do tří částí. První pojednává obecně o pojmu závazek a dále charakterizuje podstatu zajištění a utvrzení dluhu. Je koncipována jako určitý základ pro pochopení jednotlivých zajišťovacích a utvrzovacích institutů, jejichž rozbor je obsahem dalších částí. Druhá část je věnována jednotlivým zajišťovacím prostředkům. Je rozčleněna na podkapitoly, které se zabývají jednotlivými typy zajištění, a to zajišťovacími prostředky, které jako zajištění označuje občanský zákoník, jakož i prostředky, které plní určité zajišťovací funkce, aniž by je občanský zákoník systematicky mezi zajišťovací prostředky řadil. Třetí kapitola rozebírá instituty upravené občanským zákoníkem jako utvrzení dluhu.

Jak bylo řečeno, autor zpracovává vybranou materii s pochopením, dobře pracuje i s odbornou literaturou a judikaturou. Práce je psána srozumitelným jazykem, nicméně vytknout lze jí určité množství překlepů. O pochopení podstaty a účelu zajištění svědčí i úvahy autora o praktickém využití jednotlivých zajišťovacích institutů, a to nejen prostředků zajištění systematicky zařazených jako zajištění dluhu v občanském zákoníku, ale i jiných právních prostředků, které jsou praxí pro účely posílení pozice věřitele využívány. Určitou výtkou práci by mohlo být to, že některé podkapitoly v kapitole 2 věnované právě dalším institutům využívaným k zajištění jsou poměrně popisné, omezují se prakticky jen na popis příslušné právní úpravy a její požadavky na vznik příslušného zajišťovacího právního jednání

(např. pojednání o směnce či směnečném rukojemství). Nicméně, jak bylo řečeno, pozitivně je třeba hodnotit, že autor vystihl zajišťovací funkci uvedených institutů.

K úvahám a závěrům autora lze uvést několik poznámek s tím, že některé úvahy by bylo vhodné vysvětlit při obhajobě práce.

Rozbor jednotlivých zajišťovacích institutů autor začíná na str. 20 úpravou ručení. Správně dovozuje, že podle současné úpravy je ručení založeno dvoustranným právním jednáním a rozlišuje požadavky kladené na ručitelské prohlášení a na projev věřitele, jímž ručení přijímá. Na str. 20 opět správně uvádí, že pro přijetí ručení není zákonem předepsaná určitá forma. Doplnuje k tomu, že ručení musí být přijato včas, jinak ručitelský závazek nemusí vzniknout, a konstatuje, že pokud věřitel ručitele nepřijme, nemůže po něm nic žádat. Bylo by vhodné vysvětlit blíže tyto úvahy. Zejména zmíněný požadavek včasnosti přijetí ve spojení s tím, že věřitel, který ručitele nepřijme, po něm nemůže nic žádat.

Na str. 44 autor vysvětluje, jak výhrada vlastnického práva naplňuje smysl zajištění. Zlepšení postavení prodávajícího spatřuje v tom, že pokud kupující zcizí věc bez souhlasu prodávajícího, bylo by takové právní jednání platné jen za předpokladu, že daná třetí osoba nabyla věc v dobré víře. Výhrada vlastnického práva však zlepšuje pozici prodávajícího nejen v situaci, kdy kupující věc prodá bez jeho souhlasu. To by bylo vhodné rovněž zmínit a vysvětlit. Dále na str. 44 a 45 se autor zabývá účinky výhrady vlastnického práva vůči věřitelům kupujícího a na str. 45 dovozuje, že v insolvenčním řízení je povinnost zachování formy do určité míry rozvolněna, neboť umožňuje prodávajícímu odstoupit od smlouvy z důvodu podstatného porušení smlouvy kupujícím. Přitom odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 ICdo 21/2019. Uvedená úvaha není příliš jasná, a to ani ve vztahu k citovanému rozsudku. Bylo by tedy vhodné ji vysvětlit případně upravit či doplnit.

Uvedené poznámky jsou především doporučeními, jak zlepšit uchopení a zpracování některých právních otázek, jimiž se práce zabývá. Lze konstatovat, že autor osvědčil znalost problematiky, o níž píše, i schopnost tuto problematiku zpracovat a prezentovat. Doporučuji tedy předloženou diplomovou práci k obhajobě. K bližší diskusi v rámci obhajoby bude vhodné, aby se autor zaměřil výše zmíněné otázky, tj. na (i) posouzení povahy ručení jako dvoustranného právního jednání včetně autorem zmiňovaných časových aspektů, (ii) vysvětlení účinků výhrady vlastnického práva obecně i vůči věřitelům kupujícího v insolvenčním řízení.

V Praze dne 30. 4. 2024

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,